

Motion till riksdagen 2021/22:631

av **Markus Wiechel m.fl. (SD)**

Tvingande topsning och slopad preskriptionstid

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tvingande topsning av åtalade i samband med resning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa den 15-åriga preskriptionstiden för mord även när det gäller gärningsmän som är under 21 år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sex månader efter att en 16-årig flicka försvann i Husum hittades hennes livlösa kropp under en gran. Efter att ha undersökt kroppen stod det klart att flickan hade fått ett flertal hugg i ryggen och att hennes armar och ben hade bundits fast med tejp. Utöver detta fann man spår som visade att hon drabbats av sexuellt våld.

En 18-årig man kom att misstänkas för brott, då vederbörande var den som senast hade setts med flickan, och den misstänkte mannen hade således också ett gömställe där man funnit ett antal intressanta fynd, såsom teckningar på nakna och bundna kvinnor, tejp av den typ som använts på flickan samt fiber från en tröja som liknade den offret bar. Vidare fann man en gammal tidning (Aftonbladet) vars största nyhet den dagen rörde mordet på flickan samt en beskrivning av hur hon bundits och våldtagits.

Den misstänkte gärningsmannen kom att ändra sin historia om den kväll som flickan försvann. I stället för att stå fast vid sitt initiala påstående om minnesförlust hävdade han sig ha utsatts för pistolhot och rån av en man. Därtill påstod han sig ha blivit erbjuden sexuella tjänster i utbyte mot betalning av en flicka (som utseendemässigt påminde om offret).

I just detta fall menade tingsrätten att gärningsmannen uppenbarligen var skyldig, varför han dömdes till åtta års fängelse. I hovrätten friades han dock helt, då man ansåg att klara bevis saknades. År 2020 dök dock en ny möjlighet upp, till följd av att

samhället förfogar över en modernare teknik än när brottet begicks. Den spermafläck som polisen hittat på offrets byxor var nämligen för liten för att initialt kunna användas som bevis men nu kunde Nationellt forensiskt centrum få fram en sökbar DNA-profil. Att finna den misstänkte brottslingen torde vara lätt, inte minst när det redan fanns stora skäl att ta in en redan utpekad individ, varför en överåklagare återupptog förundersökningen i syfte att få till stånd en resning mot vederbörande.

För att kunna binda (eller helt rentvå) den tidigare friade mannen till brottet behövde han dock topsas. Mannen vägrade, vilket i sig naturligtvis gör att man kan fundera över vederbörandes troliga skuld. För att se över detta fick frågan om kroppsbesiktning avgöras av Högsta domstolen som konstaterade att mannens preskription (som funnits till följd av att han var under 21 år när gärningen begicks och det var längre än 15 år sedan brottet) var bruten till följd av att han suttit häktad och blivit åtalad. Högsta domstolen konstaterade vidare, med hänvisning till grundlagen, att det inte fanns något lagstöd för att tvinga en person till topsning i samband med resning. Trots att grundlagen öppnar för möjligheten att begränsa denna del saknades dock stöd för detta verktyg i samband med resning.

Man kan tycka att det borde finnas tillräckligt med skäl för att genomföra rejäla undersökningar av den misstänkte, även om det skulle anses vara integritetskränkande. Gemene man torde se att vikten av att skydda samhället från en farlig våldtäktsman och mördare är betydligt större än att en person eventuellt kan känna sig tillfälligt kränkt. Så är dock inte fallet. Det hade inte behövt vara så, vilket några remissinstanser förgäves påpekade redan i samband med att rättegångsbalken reformerades 2013. Regeringen bör möjliggöra tvingande topsning av åtalade i samband med resning. Vidare bör preskriptionstiden för mord tas bort även för misstänkta gärningsmän under 21 år.

Markus Wiechel (SD)

Björn Söder (SD)

Alexander Christiansson (SD)